

«Норильське повстання 60 років потому. Людина vs. Тоталітаризм»

Шановні колеги!

У травні минає 60 років від дня початку Норильського повстання.

Чому це важливо?

ПО-ПЕРШЕ, повстання в Норильському концтаборі (Таймирський, а тепер Долгано-Ненецький округ Красноярського краю Російської Федерації) розпочалося **25 травня 1953 р.** й тривало до **4 серпня 1953 р.**, підняло **близько 20 тисяч політичних в'язнів**, представників **86-ти національностей** і стало проявом ненасильницького опору тоталітарній системі. Саме воно, як припускають історики, спричинило Воркутинське та Кінгирське повстання, а згодом **стало однією з причин «відлиги», появи шістдесятництва, дисидентства і – зрештою – розпаду СРСР.**

ПО-ДРУГЕ, ненасильницька боротьба, всесвітньовідомим символом якої став Махатма Ганді, має свої вражаючі вияви й в Україні. Під час Норильського повстання разом із представниками 85-ти інших національностей, українці (а їх було понад 70%) відстоювали власні права та гідність саме ненасильницькими методами. В той час, коли рух за права людини лише зароджувався, а Європейська конвенція з прав людини та основних свобод щойно була ухвалена, в'язні радянських таборів у Норильську ставили понад усе саме людину, її гідність та право на вільне життя. Литовці, євреї, росіяни, угорці, поляки, японці та десятки інших національностей об'єдналися не лише задля того, аби вимагати поліпшення таборових умов, а й, цитуючи дивом видрукуване звернення протестантів до населення Воркути, для «грандіозної, історичної демонстрації єдності боротьби за свободу, за демократію...». **Сьогодні, коли українське суспільство вкрай «наелектризоване», – саме час підкреслювати цінність ненасильницького спротиву.**

ПО-ТРЕТЄ, Норильське повстання - це не просто історія. У сучасному контексті – це переосмислення значення ненасильницького спротиву для розбудови демократичного і відкритого суспільства, в тому числі й інтеграції України до Європейського Союзу.

У рамках відзначення цієї події заплановані такі заходи:

1. **14 травня 2013 р.** – зустріч у Прикарпатському університеті (м. Івано-Франківськ) з одним із керівників Норильського повстання Євгеном Грицаком та автором документальної стрічки «Загадка Норильського повстання» Михайлом Ткачуком. Аналогічні заходи відбудуться в Харкові, Дніпропетровську, Львові, та інших містах України.
2. **21 травня 2013 р.** – громадські слухання на тему «Норильське повстання 60 років потому. Людина vs. Тоталітаризм», які відбудуться о **18.00** в Актівій залі Культурно-мистецького центру Національного університету «Києво-Могилянська академія» (вул. Іллінська, 9, 3-й пов.) за участі громадських діячів та правозахисників (попередньо участь підтвердили: Богдан Гаврилишин, Мустафа Джемільов, Лариса Івшина, Юрій Макаров, Євген Сверстюк, Олександр Даніель (Росія), Алла Макарова (засновниця музею Норильського повстання, Росія); а також показ уривків з фільму «Загадка Норильського повстання»; фотовиставка.

3. **25 травня 2013 р.** - Вшанування «Норильських Витязів» у приміщенні Литовського Сейму (Вільнюс, Литва), за участі зокрема литовських представників Норильського повстання та делегації з України.

Шановні колеги, Норильського повстання в українських шкільних підручниках з історії – немає. Тому тільки від **нашої активної позиції** залежить, знатиме світ про те, хто зруйнував сталінізм чи ні. Тому не зайвий пафос здається нам важливим у цій справі, а якомога ширше та якісніше розповсюдження інформації про Норильське повстання, про сутність подій, про обставини, героїв та наслідки, які самі по собі є дуже промовистими.

Ми просимо Вас підтримати 60-річчя Норильського повстання інформаційно в будь-який спосіб, що здається Вам найбільш доречним. Контакти експертів з цього питання, а також безпосередніх учасників тих подій ми готові Вам надати. Якщо Вас зацікавила ця тема, просимо письмово повідомити нас про це та передати логотип (векторне зображення) Вашої організації для розміщення у наших анонсах та інформаційних матеріалах.

З повагою,

Оргкомітет
від імені учасників Ініціативної групи «Відзначення 60-річчя Норильського повстання»

Контакти для детальної інформації: Марія Томак,
телефакс: +38(044)288-01-05, +38(067) 246-43-43 tomak.maria@gmail.com та info@eedi.org.ua

30 квітня 2013 р.
м. Київ